Passengerfocus
putting passengers first

Aelod o’r Bwrdd (Cymru)

Pecyn Gwybodaeth i Ymgeiswyr

The Commissioner for Public Appointments

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Neges gan Gadeirydd Passenger Focus

Rwyf i'n falch i gael y cyfle hwn i ddiolch i chi am ddangos diddordeb mewn dod yn aelod o Fwrdd Passenger Focus, y corff gwarchod statudol ar gyfer holl deithwyr trên Prydain, ynghyd â theithwyr bysiau, coetsis a thramiau yn Lloegr y tu hwnt i Lundain.

Mae llawer o'r problemau sy'n wynebu teithwyr yng Nghymru yn debyg i'r rhai mewn ardaloedd eraill o Brydain, ond mae rhai hefyd yn wahanol iawn; byddwch chi fel aelod a benodir gan Lywodraeth Cymru yn dod â phersbectif unigryw i drafodaethau'r Bwrdd. Bydd eich rôl i raddau helaeth yn golygu hyrwyddo a chynrychioli buddiannau trafnidiaeth gyhoeddus amrywiol Cymru.

Er 2005, mae Passenger Focus wedi datblygu enw da am eiriolaeth yn seiliedig ar dystiolaeth. Mae hyn i raddau helaeth oherwydd graddfa ein hymchwil, yr rydym yn ymwymo adnoddau sylweddol iddo. Y darn mwyaf adnabyddus o ymchwil heb os yw Arolwg Teithwyr Cenedlaethol teithwyr trên Prydain, a gyhoeddir ddwywaith y flwyddyn ac sy'n seiliedig ar adborth gan 60,000 o deithwyr. Mae llawer o ymchwil arall yn cael ei gomisiynu'n flynyddol gan fod amgylchiadau a datblygiadau yn golygu bod angen golwg glir o bryderon a dyheadau teithwyr.

Rydym ni'n parhau'n benderfynol o wneud gwahaniaeth i deithwyr drwy'r heriau cyfredol sy'n wynebu gwariant cyhoeddus, oherwydd ceir heriau o'n blaen y bydd rhaid i ni eu cwrdd. Ymhlith y rhain, mae prisiau, ticedi a gwerth am arian yn parhau'n bryderon allweddol ar y rheilffyrdd, ac ar y bysiau mae prydlondeb yn mynd â llawer o'n hamser.

Bydd Aelodau o'r Bwrdd yn y dyfodol yn gorfod dod â sgiliau a brwdfrydedd i ymdrin â'r rhain a llawer o broblemau eraill tebyg. Nid yw teithwyr yn disgwyl dim llai. Gobeithio y byddwch yn ystyried y broses ymgeisio yn deg ac yn rhesymol a diolch unwaith eto i chi am eich diddordeb yn ein busnes.

COLIN FOXALL CBE
Cadeirydd

CYNNWYS

1. Gwneud Gwahaniaeth i Bob Teithiwr
2. Disgrifiad o'r Rôl
3. Manyleb Person
4. Cydraddoldeb ac Amrywiaeth
5. Y Broses Ymgeisio
6. Y Broses Gwyno

ATODIADAU

I. Egwyddorion Nolan - Saith Egwyddor Bywyd Cyhoeddus
II. Telerau ac amodau'r penodiad (darperir ar wahân)

1. Gwneud gwahaniaeth i bob teithiwr

Corff annibynnol cyhoeddus i ddefnyddwyr yw Passenger Focus a sefydlwyd gan Lywodraeth y DU i amddiffyn buddiannau teithwyr rheilffyrdd Prydain a theithwyr bysiau yn Lloegr y tu hwnt i Lundain, teithwyr ar goetsis ar wasanaethau domestig rheolaidd a theithwyr ar dramiau. Caiff Passenger Focus ei gyllido gan yr Adran Trafnidiaeth ond mae ei annibyniaeth yn amodol ar warantau a wneir gan Weinidogion yn y Senedd. Penodir yr Aelod Bwrdd dros Gymru gan Weinidogion Cymru.

Nid ydym yn gorff lobïo nac yn gorff ymgyrchu un pwnc; ein cenhadaeth yw sicrhau'r fargen orau i deithwyr drwy ymchwil yn seiliedig ar dystiolaeth. Ein nod yw dylanwadu ar benderfyniadau a sicrhau gwelliannau i'r profiad o deithio. Yn bennaf oll rydym ni am fod yn fuddiol i deithwyr, i'r llywodraeth ac i ddiwydiant. Ar hyn o bryd mae ein gwaith wedi'i ganoli ar y meysydd allweddol canlynol:

- Boddhad teithwyr – meincnodi, deall a gyrru newid
- Prydlondeb - trenau, bysus, coetsis a thramiau'n rhedeg ar amser
- Helpu diwydiant i ddeall ac ymateb i brofiadau teithwyr o aflonyddwch
- Prisiau, tocynnau a gwerth am arian
- Cynllunio tymor hir yn y diwydiant a newidiadau i'r gwasanaeth
- Ateb cwynion y mae'r diwydiant rheilffordd wedi methu â'u hateb

Ein Hanes

Mae Passenger Focus wedi bodoli mewn rhyw ffordd neu'i gilydd er 1947 pan sefydlwyd y Pwyllgor Ymgynghorol Canolog ar Drafnidiaeth (CTCC) a rhwydwaith o Bwyllgorau Ymgynghorol o Ddefnyddwyr Trafnidiaeth fel cyrff i gynrychioli teithwyr. Rhoddwyd pwerau ehangach i ni ym 1962 ac eto ym 1968. Pan gafodd rhwydwaith rheilffordd Prydain ei breifateiddio ym 1993 disodlwyd ein pwyllgorau gan y Rhwydwaith o Bwyllgorau Ymgynghorol i Deithwyr Rheilffordd (RUCC) gan gynnwys y Pwyllgor Ymgynghorol Canolog i Deithwyr Rheilffordd (CRUCC) yn gorff cydlynu cenedlaethol. Yn 2000 daethom yn Gyngor a Phwyllgorau Teithwyr Rheilffordd (RPC).

Newidiodd Deddf Rheilffyrdd 2005 bopeth. Er 24 Gorffennaf 2005 mae Cyngor Teithwyr Rheilffyrdd newydd wedi'i sefydlu, a hwn yw llais swyddogol, annibynnol teithwyr rheilffyrdd. Mae hwn yn un corff sy'n gweithredu ar draws Prydain ac sydd wedi cymryd lle'r Cyngor Teithwyr Rheilffyrdd blaenorol a'r Pwyllgorau Teithwyr Rheilffyrdd rhanbarthol. Passenger Focus yw enw gweithredu'r hyn sydd bellach yn Gyngor Teithwyr.

Caniataodd Deddf Trafnidiaeth Leol 2008 yr Ysgrifennydd Gwladol i ehangu ein cylch gorchwyl drwy is-ddeddfwriaeth. Rydym ni bellach yn cynrychioli teithwyr bysiau yn Lloegr y tu hwnt i Lundain. Yn y cylch gorchwyl hwn ceir gwasanaethau bysiau a theithiau coetsis domestig rheolaidd.

Passenger Focus nawr

Mae'r sefydliad wedi'i strwythuro fel corff cyhoeddus anadrannol gweithredol, dan nawdd yr Adran Trafnidiaeth. Mae Llywodraeth Cymru, Llywodraeth yr Alban a Chynulliad Llundain oll yn penodi aelod i'r Bwrdd. Caiff y penodiadau eraill, gan gynnwys y Cadeirydd, eu gwneud gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Drafnidiaeth drwy broses benodi a reoleiddir gan y Comisiynydd Penodiadau Cyhoeddus. Ceir proffiliau o aelodau cyfredol y Bwrdd yn http://www.passengerfocus.org.uk/about/management ynghyd â siart lawn o strwythur y sefydliad.

Mae'r Bwrdd yn cyfarfod tua phedair gwaith y flwyddyn yn gyhoeddus. Mae'r Bwrdd yn cyfarfod yn Llundain a Manceinion ac mae hefyd wedi cyfarfod yng Nghymru.

I gael rhagor o wybodaeth am Passenger Focus ewch i www.passengerfocus.org.uk lle gallwch ddarllen copi o gynllun gwaith y flwyddyn gyfredol a cheir dolenni at lawer o weithgareddau yr ydym yn ymwneud â nhw.

Mae Passenger Focus yn chwilio am unigolyn i ymuno â'r Bwrdd fel aelod yn cynrychioli buddiannau Cymru. Ceir disgrifiad o'r rôl hon ynghyd â manyleb person yn yr adran ganlynol. Gan fod hwn yn benodiad cyhoeddus, bydd yn ofynnol i'r holl ymgeiswyr llwyddiannus ymddwyn yn unol â Chodau Aelodaeth Passenger Focus a'r Saith Egwyddor Bywyd Cyhoeddus a gynhwysir yn y ddogfen hon hefyd.

Telir £12,000 y flwyddyn i aelodau'r Bwrdd yn seiliedig ar gyfraniad o bedwar diwrnod y mis gan gymryd un mis gyda'r llall, gyda chytundeb y Cadeirydd, ac fe'u telir yn fisol. Ni fydd y penodiad yn bensiynadwy.

Trafnidiaeth yng Nghymru

Mae trafnidiaeth yn alluogwr ar gyfer sawl agwedd o economi Cymru a'i nod yw cefnogi cymdeithas fodern sydd â lefel uchel o symudedd.

Mae'r rhwydwaith trafnidiaeth yn chwarae rhan hanfodol yn lleihau tlodi drwy gynorthwyo twf economaidd; cysylltu pobl â swyddi, cyflenwi cynhyrchion i'r farchnad, cynorthwyo masnach ddomestig a rhyngwladol; a thrwy hyn helpu i hyrwyddo gwell cynhwysiant cymdeithasol a sicrhau cynaladwyedd cymunedau.

Mae'r Cynllun Trafnidiaeth Cenedlaethol cyfredol yn datblygu'r blaenoriaethau hyn ac yn eistedd ochr yn ochr â'r Cynlluniau Trafnidiaeth Rhanbarthol i gyflenwi Strategaeth Trafnidiaeth Cymru.

Cyfrifoldebau

Mae Llywodraeth Cymru'n arwain ar gyflenwi mentrau trafnidiaeth niferus, tra bo'r Consortia Trafnidiaeth Rhanbarthol, Awdurdodau Lleol a chyrff eraill hefyd yn chwarae rhan allweddol yn cyflenwi trafnidiaeth yng Nghymru.

Mae Llywodraeth Cymru'n gyfrifol am draffyrdd a chefnffyrdd Cymru. Mae'r Asiantaethau Cefnffyrdd yn rheoli, cynnal a chadw a gwella'r ffyrdd hyn ar ran Llywodraeth Cymru. Caiff gwelliannau mawr i'r rhwydwaith eu rheoli a'u cyflenwi'n uniongyrchol gan Lywodraeth Cymru.

Nid yw cyfrifoldeb am y seilwaith rheilffyrdd wedi'i ddatganoli, fodd bynnag mae Llywodraeth Cymru'n gweithio'n agos â Network Rail i wella'r seilwaith rheilffyrdd yng Nghymru a datblygu prosiectau er budd Cymru. Mae hefyd yn gyfrifol am reoli cyllid a pherfformiad y gwasanaethau teithwyr ym masnachfraint Cymru a'r Gororau, sydd ar hyn o bryd yn nwylo Arriva Trains Wales.

Mae Llywodraeth Cymru hefyd yn cynorthwyo'r pedwar Consortiwm Trafnidiaeth Rhanbarthol; Sewta, SWWITCH, Trac a Taith. Lluniodd y consortia Gynlluniau Trafnidiaeth Rhanbarthol yn 2009. Y rhain yw'r prif fecanwaith ar gyfer symud Strategaeth Trafnidiaeth Cymru yn ei flaen ar lefel ranbarthol a lleol.

Yn ogystal, mae Llywodraeth Cymru hefyd yn cyllido nifer o gynlluniau grant a mentrau i hybu dewisiadau teithio cynaliadwy i bobl Cymru gan gynnwys; mentrau trafnidiaeth cymunedol; gostyngiadau prisiau i'r henoed a phobl anabl; Cynllun y Bathodyn Glas; Canolfannau Teithio Cynaliadwy a mentrau cerdded a seiclo.

Nodau ac ymrwymiadau

Nod Llywodraeth Cymru yw hybu rhwydwaith trafnidiaeth effeithlon, effeithiol, cynaliadwy a chynhwysol ac eglurir ei hymrwymiadau yn Strategaeth Trafnidiaeth Cymru.

Gweinidogion

Caiff y portffolio trafnidiaeth ei ddal o fewn swydd y Gweinidog Llywodraeth Leol a Chymunedau. Er 2001, y Gweinidog a benodwyd â'r portffolio trafnidiaeth yw Carl Sargeant AC.

Bydd yn ofynnol i ddeiliad y swydd lunio adroddiad Passenger Focus blynyddol i Weinidog Cymru.

2. Disgrifiad o'r Rôl

Fel Aelod y Bwrdd a benodir i gynrychioli buddiannau Cymru, bydd disgwyl i chi weithio mewn partneriaeth â staff Passenger Focus a chyfarfod yn rheolaidd ar draws y wlad â defnyddwyr rheilffyrdd a rhanddeiliaid eraill. Byddwch yn sicrhau bod llais y defnyddwyr yn cael ei glywed a hefyd yn cael ei ddeall a bod y sawl sydd mewn swyddi dylanwadol yn gweithredu arno. Mae hon yn rôl i unigolyn rhagweithiol â'r gallu a'r awydd i ddynodi'r angen am newid a'i hyrwyddo.

Bydd eich rôl yn cynnwys defnyddio eich sgiliau a'ch profiad personol i wneud gwahaniaeth i deithwyr. Yn benodol byddwch yn:

- Cynrychioli buddiannau teithwyr o Gymru ar y Bwrdd, gan sicrhau bod ein gwaith yn cynrychioli gwerth da am arian;
- Cyfrannu'n llawn at adolygu a datblygu strategaeth Prydain gyfan; yn y dyfodol gall hyn olygu ymagwedd arloesol a/neu drawsbynciol at gynllunio gwaith a chyflenwi gwasanaeth;
- Cynrychioli'r corff i deithwyr, y diwydiant rheilffyrdd, y cyfryngau a rhanddeiliaid eraill;
- Arwain/cyfranogi mewn ffrydiau gwaith mewn trafodaeth a chytundeb â'r Cadeirydd;
- Cynrychioli'r sefydliad ar gyrff eraill;
- Cadeirio neu siarad mewn cyfarfodydd cyhoeddus a/neu gynadleddau;
- Cyfrannu at graffu a llywodraethu'r sefydliad.

3. Manyleb Person

Sgiliau, gwybodaeth a phrofiad hanfodol

Hoffai Passenger Focus glywed gan ymgeiswyr a all ddangos y sgiliau, gwybodaeth a phrofiad hanfodol canlynol:

- Profiad o feddwl yn strategol, gyda golwg ar 'wneud gwahaniaeth' mewn perthynas â phrosiect neu grŵp o bobl
- Defnyddio'r gwasanaethau Rheilffordd Cenedlaethol ac yn benodol gwasanaethau Cymru yn rheolaidd;
- Dealltwriaeth ddangosadwy o faterion teithwyr trafnidiaeth gyhoeddus, yn enwedig yng Nghymru;
- Y gallu i greu cysylltiadau credadwy, adeiladol â theithwyr a rhanddeiliaid allanol;
- Prawf o brofiad o adeiladu cysylltiadau credadwy, adeiladol â'r Cadeirydd, aelodau eraill a staff (h.y. rhanddeiliaid mewnol) mewn corff perthnasol;
- Dealltwriaeth ddangosadwy o amgylchedd gwleidyddol Cymru a'i ryngweithio â gweddill Prydain Fawr;
- Profiad o gadeirio cyfarfodydd neu annerch / gwneud cyflwyniadau i gynulleidfaoedd mawr.

Sgiliau, gwybodaeth a phrofiad dymunol

- Gwybodaeth a'r gallu i gyfathrebu drwy gyfrwng y Gymraeg;

Yn ogystal â'r uchod, gofynnir i ymgeiswyr ddangos un neu ragor o'r canlynol:

- Gwybodaeth am faes arbenigol megis:
  - Materion defnyddwyr;
  - Busnes gyda chwsmeriaid;
  - Y diwydiant rheilffyrdd;
  - Trafnidiaeth integredig;
  - Defnydd busnes o'r rheilffyrdd;
  - Materion rheoleiddiol;
  - Hygyrchedd;
  - Ymrymuso defnyddwyr / cymunedau;
  - Ymgyrchu'n seiliedig ar dystiolaeth;
  - Cysylltiadau cyfryngol a/neu gyhoeddus ac yn benodol cyfryngau newydd / cymdeithasol;
  - Llywodraeth leol;
  - Llywodraeth ranbarthol;
  - Yr amgylchedd

Cynigir penodiadau am hyd at bedair blynedd, a gellir eu hadnewyddu un waith, yn amodol ar berfformiad boddhaol.

Disgwylir i'r ymgeisydd llwyddiannus gael cyfnod o drosglwyddo gyda'r Aelod Bwrdd presennol dros Gymru, ar sail treuliau yn unig.

Bydd disgwyl i'r deiliad swydd lunio adroddiad blynyddol Passenger Focus i Weinidog Cymru.

4. Cydraddoldeb ac Amrywiaeth

Mae Llywodraeth Cymru a Passenger Focus yn ymrwymo i egwyddor penodiadau cyhoeddus yn seiliedig ar deilyngdod, asesiad annibynnol, didwylledd a thryloywder y broses. Mae'r ddau gorff hefyd yn ymrwymo i gydraddoldeb ac amrywiaeth ac yn croesawu ceisiadau'n benodol gan fenywod, aelodau o gymunedau ethnig lleiafrifol a phobl anabl â'r sgiliau a'r profiad priodol.

5. Y broses ymgeisio

Cynhelir y broses recriwtio a phenodi yn unol ag arweiniad a gyhoeddir gan y Comisiynydd Penodiadau Cyhoeddus a bydd aelod annibynnol yn eistedd ar y panel dethol.

I ymgeisio am y swydd hon bydd angen i chi lawrlwytho a chwblhau ffurflen gais o http://www.passengerfocus.org.uk/about/careers. Os ydych yn cael trafferth lawrlwytho'r ffurflen, holwch am ffurflen gais drwy ebost: mailto:boardrecruitment@passengerfocus.org.uk neu drwy ffonio 0300 123 0835**.** Mae fformatau amgen o'r pecynnau ymgeisio ar gael drwy wneud cais.

Nodwch mai dyddiad cau'r holl geisiadau yw 26 Hydref 2012. Ni chaiff ceisiadau hwyr eu derbyn.

Ar ôl cwblhau'r ffurflen gais (sy'n cynnwys ffurflen Fonitro Cyfle Cyfartal a Gweithgaredd Gwleidyddol), dylid ei hanfon drwy ebost i: boardrecruitment@passengerfocus.org.uk

Os ydych yn cael trafferth ebostio eich cais, anfonwch gopi caled i:

Board Recruitment
Passenger Focus
3rd floor
Fleetbank House
2-6 Salisbury Square
London
EC4Y 8JX

Os ydych chi'n cael trafferth cwblhau eich ffurflen gais, cysylltwch â 0300 123 0835 am gymorth cyn y dyddiad cau.

Ar ôl y dyddiad cau:

- Bydd eich ffurflen gais yn cael ei gwirio er mwyn cadarnhau ei bod yn gyflawn ac yn gymwys

- Caiff ffurflenni cais eu hasesu yn erbyn y cymwyseddau a amlinellir yn y ddogfen hon (h.y. meini prawf hanfodol a dymunol)

- Rhagwelir y bydd y rhestr fer yn cael ei llunio yn ystod yr wythnos yn dechrau 19 Tachwedd 2012. Bydd yr ymgeiswyr a osodir ar y rhestr fer yn cael eu hysbysu cyn gynted â phosibl os ydynt wedi'u dethol ar gyfer cyfweliad terfynol a chaiff manylion y cyfweliad eu cadarnhau drwy ebost neu lythyr. Mae'n bosibl y bydd geirdaon ymgeiswyr yn cael eu ceisio cyn y cyfweliad.

Caiff cyfweliadau ffurfiol eu cynnal gyda'r panel dethol ar 15 Ionawr 2013 yn Llywodraeth Cymru, Adeiladau'r Goron, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ. Telir treuliau rhesymol i ddod i'r cyfweliad yn seiliedig ar y dull teithio rhataf. Dylai ymgeiswyr fod yn barod am drafodaeth wybodus ar faterion o ddiddordeb a/ neu bryder i deithwyr.

6. Gweithdrefn Gwyno

Os oes gennych chi gŵyn am y weithdrefn recriwtio a dethol, dylech ysgrifennu at:

Mark Price
Transport - Trafnidiaeth
Local Government and Communities – Llywodraeth Leol a Chymunedau
Welsh Government - Llywodraeth Cymru
Parc Cathays
Caerdydd CF10 3NQ
neu ebost: mark.price@wales.gsi.gov.uk

Atodiad I

Egwyddorion Nolan - Saith Egwyddor Bywyd Cyhoeddus

Anhunanoldeb Dylai deiliaid swyddi cyhoeddus weithredu er lles y cyhoedd yn unig. Ni ddylent wneud hynny er mwyn cael manteision ariannol neu eraill iddynt hwy eu hunain, eu teulu na'u ffrindiau.

Unplygrwydd Ni ddylai deiliaid swyddi cyhoeddus fod o dan unrhyw rwymedigaeth ariannol neu arall i unigolion neu sefydliadau allanol a allai geisio dylanwadu arnynt wrth gyflawni eu dyletswyddau swyddogol.

Gwrthrychedd Wrth gyflawni busnes cyhoeddus, gan gynnwys gwneud apwyntiadau cyhoeddus, dyfarnu contractau neu argymell unigolion ar gyfer gwobrau a buddion, dylai deiliaid swyddi cyhoeddus wneud dewisiadau yn ôl teilyngdod.

Atebolrwydd Dylai deiliaid swyddi cyhoeddus fod yn atebol am eu penderfyniadau a'u gweithredoedd i'r cyhoedd a rhaid iddynt fod yn barod i dderbyn unrhyw graffu sy'n briodol i'w swydd.

Tryloywder Dylai deiliaid swyddi cyhoeddus fod mor agored â phosib am eu holl benderfyniadau a'u gweithredu maent yn eu cymryd. Dylent roi rhesymau dros eu penderfyniadau a chyfyngu ar wybodaeth pan fydd budd ehangach y cyhoedd yn gofyn am hynny'n unig.

Gonestrwydd Mae'n ddyletswydd ar ddeiliaid swyddi cyhoeddus ddatgan unrhyw fuddiannau personol sy'n ymwneud â'u dyletswyddau cyhoeddus, a chymryd camau i ddatrys unrhyw wrthdaro sy'n codi mewn ffordd sy'n amddiffyn budd y cyhoedd.

Arweinyddiaeth Dylai deiliaid swyddi cyhoeddus hyrwyddo a chefnogi'r egwyddorion hyn drwy arweinyddiaeth ac esiampl.